

STUDIJŲ IR DARBO DERINIMAS STUDIJUOJANT KOLEGIJOJE: DĚSTYTOJŲ POŽIŪRIS

Rasa Tamulienė, Lijana Navickienė

Kauno kolegija

Anotacija. Didelė dalis aukštųjų mokyklų studentų studijų metu dirba. Poreikis dirbti studijų metu dažniausiai grindžiamas noru turėti savo pinigų, padengti pragyvenimo išlaidas, užmegzti kontaktus su potencialiais darbdaviais, įgyti darbinės patirties, plėtoti socialinius ir asmeninius gebėjimus. Tačiau siekis suderinti darbą ir studijas neretai turi neigiamų pasekmių – nukenčia studentų sveikata, asmeninis, socialinis gyvenimas, kyla su studijų kokybe susijusių sunkumų. Straipsnyje pristatomo tyrimo tikslas yra atskleisti dėstytojų požiūrį į koleginių studijų metu dirbančių studentų studijų ir darbo derinimą. Tyrime dalyvavo 119 dėstytojų, dirbančių Kauno ir Vilniaus kolegijose bei Klaipėdos valstybinėje kolegijoje. Taikytas duomenų rinkimo metodas – internetinė apklausa raštu; duomenų analizės metodai – aprašomosios statistikos skaičiavimo ir grupių lyginimo metodai. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžiosios dalies tyrime dalyvavusių dėstytojų požiūris į dirbančius studentus yra teigiamas, t. y., jie vienodai dirba tiek su dirbančiais, tiek su nedirbančiais studentais, lanksčiai žiūri į dirbančius studentus. Nustatyta, kad didesnę darbo stažą turintys dėstytojai yra linkę dažniau manyti, kad darbas gali trukdyti sėkmingoms studijoms, studentai turėtų teikti prioritetą studijoms, o ne darbui. Dėstytojų požiūriu, studentai turėtų dirbti ne daugiau nei 0.25–0.5 etato bei dirbti su studijuojama specialybe susijusioje srityje. Nustatyta, kad didžioji dalis dėstytojų mano, kad darbo patirtis studijuojant padidina darbo pasirinkimo galimybes bei dirbant studijų metu atsiranda galimybė užmegzti naujus kontaktus darbo rinkoje.

Reikšminiai žodžiai: darbo ir studijų derinimas, dėstytojų požiūris į dirbančius studentus, koleginės studijos.

Įvadas

Didelė dalis aukštųjų mokyklų studentų studijų metu dirba. Šis reiškinys paplitęs ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje Europos šalių. Tyrimai rodo, kad daugiau nei pusė visų Europos studentų susiduria su studijų ir darbo derinimo poreikiu, o dirbti pradėdama jau nuo pirmojo studijų kurso (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021; Masevičiūtė, Šaukeckienė, & Ozolinčiūtė, 2018).

Dažniausios darbo studijų metu priežastys susijusios su finansiniais aspektais. Daugumai studentų noras turėti savo pinigų, padengti pragyvenimo išlaidas, sumokėti studijų įmokas yra pagrindinės darbo studijų metu priežastys (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021; Hall, 2010; Motives and Benefits of Working While Studying, 2019; Richardson, Evans, & Gbadamosi, 2009; Devlin, Jame, & Grigg, 2008). Taip pat studentams svarbūs ir kiti darbo studijų metu privalumai – galimybė įgyti darbinės patirties, užmegzti kontaktus su potencialiais darbdaviais, plėtoti komunikacinius, laiko planavimo, problemų sprendimo ir kitus įgūdžius (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021; Pregoner, Accion, Buraquit, & Amoguis, 2020).

Siekis suderinti darbą ir studijas neretai turi neigiamų pasekmių – nukenčia studentų sveikata, asmeninis, socialinis gyvenimas, patiriamas nerimas (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021; Pregoner, Accion, Buraquit, & Amoguis, 2020). Taip pat tyrėjai atkreipia dėmesį į neigiamą darbo poveikį pačioms studijoms. Pastebėta, kad

dirbantys studentai dažniau praleidžia užsiėmimus, vėluoja atlikti rašto darbus, skiria mažiau laiko pasirėngimui atsiskaitymams (Pregoner, Accion, Buraquit, & Amoguis, 2020; Neyt, Omey, Verhaest ir Baert, 2017; Tamulienė, 2014). Tyrimai rodo, kad studentai džiaugiasi darbdavių lankstumu studijų atžvilgiu, tačiau pasigenda didesnio aukštųjų mokyklų lankstumo dirbančių studentų atžvilgiu, dažna studijų tvarkaraščių kaita studentų įvardijama kaip vienas labiausiai trukdančių sėkmingai studijų ir darbo dermei kliuvinių (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021). Paminėti neigiami darbo ir studijų derinimo aspektai neretai tampa pagrindine studijų „stabdymo“ ar nutraukimo priežastimi (Pregoner, Accion, Buraquit, & Amoguis, 2020; Hovdhaugen, 2015).

Lietuvoje atliktų tyrimų rezultatai darbo ir studijų derinimo tema dažniausiai grindžiami studentų požiūriu (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021; Masevičiūtė, Šaukeckienė, & Ozolinčiūtė, 2018; Lietuvos studentų sąjunga, 2018; Lukšas, 2019). Dėstytojas yra vienas pagrindinių studijų proceso organizavimo ir kokybės užtikrinimo dalyvių, todėl siekiant kompleksiškesnės analizės studijų ir darbo tema, svarbu atskleisti dėstytojų požiūrį į dirbančius studentus.

Tyrimo tikslas – atskleisti dėstytojų požiūrį į koleginių studijų metu dirbančių studentų studijų ir darbo derinimą.

Tyrimo uždaviniai:

1) atskleisti dėstytojų požiūrį į studijų metu dirbančius studentus priklausomai nuo jų darbo stažo, studijų programų, kuriose dėstoma,

krypties bei dirbančių studentų procento dėstomame dalyje;

- 2) atskleisti dėstytojų požiūrį į dirbančių studentų paramos poreikius bei studijų ir darbo derinimo principus;
- 3) atskleisti dėstytojų požiūrį į dirbančių studentų bendrųjų gebėjimų ugdymą bei jų perspektyvas darbo rinkoje.

Tyrimo metodologija ir metodika

Tyrimo organizavimas ir eiga: tyrimas vykdytas 2020 m. rugsėjo–gruodžio mėnesiais, įgyvendinant ŠMSM projektą „Pedagogikos, socialinio darbo ir sveikatos mokslo krypties studentų studijų ir darbo derinimas“. Tyrime dalyvavo Kauno kolegijos, Vilniaus kolegijos ir Klaipėdos valstybinės kolegijos dėstytojai. Taikytas duomenų rinkimo metodas – internetinė apklausa raštu.

Tyrimo metodas – klausimynas buvo sudarytas iš 27 klausimų, kurie sudarė 6 klausimų blokus:

- 1) bendrąjį dėstytojų požiūrį į dirbančius studentus (2 klausimai);
- 2) dėstytojų požiūrį į dirbančių studentų paramos poreikius (5 klausimai);
- 3) darbo ir studijų derinimo principus (7 klausimai);
- 4) dirbančių studentų bendrųjų gebėjimų ugdymą (6 klausimai);
- 5) perspektyvas darbo rinkoje (2 klausimai);
- 6) kontekstinius duomenis (5 klausimai; dėstytojų darbo stažas, lytis, studijų programa, kuriose dirbama, kryptis ir pan.).

Tyrimo instrumentas buvo sukonstruotas remiantis teorinio tyrimo metu apibrėžtais teoriniais kriterijais ir rodikliais. Klausimai buvo suskirstyti į atskirus blokus pagal teorinio tyrimo metu apibrėžtas dimensijas. Naudoti duomenų analizės metodai: aprašomoji statistika, Kruskal-Wallis ir Mann-Whitney statistiniai kriterijai.

Tyrimo dalyviai: Tyrime dalyvavo 119 dėstytojų, dirbančių šiose kolegijose: Kauno kolegijoje (60.5 proc.), Vilniaus kolegijoje (18.5 proc.) ir Klaipėdos valstybinėje kolegijoje (21 proc.) (1 lentelė).

1 lentelė. Tyrimo dalyvių pasiskirstymas pagal instituciją, kurioje dirbama (N=119)

Institucija	N
Kauno kolegija	60.5 % (72)
Vilniaus kolegija	18.5 % (22)
Klaipėdos valstybinė kolegija	21 % (25)

Didžioji dalis tyrime dalyvavusių dėstytojų buvo moterys (89.9 proc.), turintys didesnę nei dešimties metų darbo stažą (2 lentelė).

63 proc. tyrime dalyvavusių dėstytojų nurodė, jog dėsto sveikatos studijų krypties programose, 37 proc. – socialinių mokslų (3 lentelė).

2 lentelė. Tyrimo dalyvių pasiskirstymas pagal darbo stažą ir lytį (N=119)

Darbo stažas	Moterys	Vyrai	N
iki 5 metų	88.2 % (30)	11.8 % (4)	34
nuo 6 iki 10 metų	90.9 % (20)	9.1 % (2)	22
daugiau nei 10 metų	90.5 % (57)	9.5 % (6)	63
Viso:	89.9 % (107)	10.1 % (12)	119

3 lentelė. Studijų programų, kuriose dirbama, kryptis (N=119)

Studijų programų kryptis	N
Sveikatos mokslai	63 % (75)
Socialiniai mokslai	37 % (44)

Tyrimo etika: atliekant tyrimą buvo laikomasi informuoto sutikimo, laisvo apsisprendimo dalyvauti tyrime bei konfidencialumo užtikrinimo nuostatų.

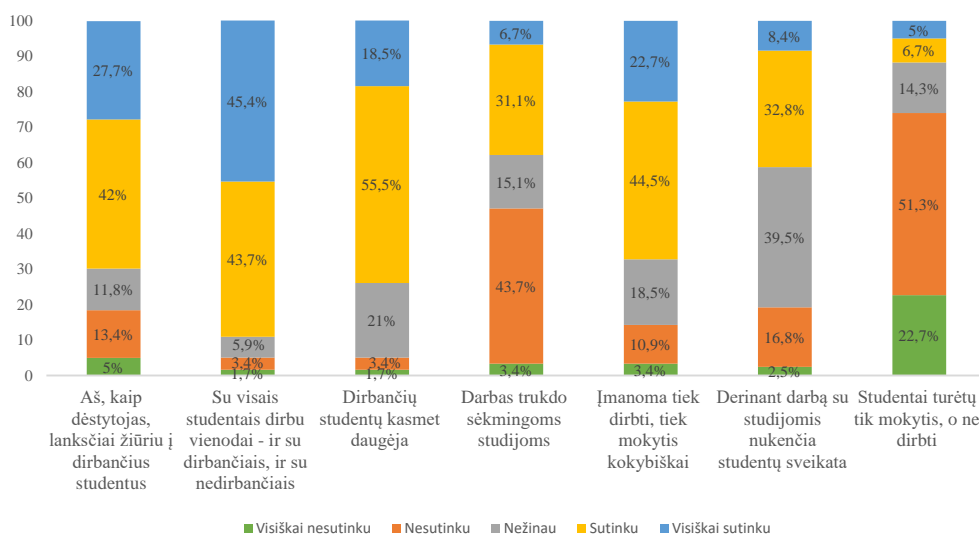
Tyrimo rezultatai

Dėstytojų požiūris į studijų metu dirbančius studentus priklausomai nuo jų darbo stažo, studijų programų, kuriose dėstoma, krypties bei dirbančių studentų procento dėstomame dalyke

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis tyrime dalyvavusių dėstytojų yra linkę pritarti teiginiams „aš kaip dėstytojas lanksčiai žiūriu į dirbančius studentus“ (visiškai sutinka – 27,7 proc., sutinka – 42 proc.), „su visais studentais dirbu vienodai: ir su dirbančiais, ir su nedirbančiais“ (visiškai sutinka – 45,4 proc., sutinka – 43,7 proc.), „dirbančių studentų kasmet daugėja“ (visiškai sutinka – 18,5 proc., sutinka – 55,5 proc.), „įmanoma tiek dirbti, tiek mokytis kokybiškai“ (visiškai sutinka – 22,7 proc., sutinka – 44,5 proc.) (1 pav.). Didesnioji dalis dėstytojų buvo linkę labiau nepritarti teiginiui, kad „darbas trukdo sėkmingoms studijoms“ (visiškai nesutinka – 3,4 proc., nesutinka – 43,7 proc.). Gana apylygiai pasiskirstė dėstytojų požiūris į teiginį, jog „studentai turėtų tik mokytis, o ne dirbti“ (1 pav.). Nemaža dalis

(39,5 proc.) tyrime dalyvavusių dėstytojų neturėjo nuomonės apie tai, ar derinant darbą su studijomis nukenčia studentų sveikata (1 paveikslas). Šie rezultatai rodo, kad didžiosios dalies tyrime dalyvavusių dėstytojų požiūris į dirbančius

studentus yra teigiamas, t. y., jie vienodai dirba tiek su dirbančiais, tiek su nedirbančiais studentais, lanksčiai žiūri į dirbančius studentus, mano, kad darbas netrukdo sėkmingoms studijoms.

1 pav. Dėstytojų požiūrį į dirbančius studentus apibūdinantys teiginiai (N=119)

Analizuojant, kaip skiriasi dėstytojų požiūris į dirbančius studentus priklausomai nuo dėstytojo darbo stažo, studijų programos, kurioje dėsto, krypties bei dirbančių studentų procento, nustatyta, kad statistiškai reikšmingai skiriasi skirtingą darbo stažą turinčių dėstytojų požiūris į teiginius „darbas trukdo sėkmingoms studijoms“ (p=0.014) bei

„studentai turėtų tik mokytis, o ne dirbti“ (p=0.016) (4 lentelė). Tyrimo rezultatai taip pat parodė, kad statistiškai reikšmingai (p=0.011) skiriasi dėstytojų požiūris į teiginį „dirbančių studentų kasmet daugėja“ priklausomai nuo studijų programos, kurioje dėstytojas dirba, krypties (4 lentelė).

4 lentelė. Dėstytojų požiūris į dirbančius studentus priklausomai nuo darbo stažo, studijų programos, kurioje dirbama krypties ir dirbančių studentų požiūrio (N=119)

Veiksniai, lemiantys dėstytojų požiūrį į dirbančius studentus:	Dėstytojo požiūrį į dirbančius studentus apibūdinantys teiginiai						
	Aš, kaip dėstytojas, lanksčiai žiūri į dirbančius studentus	Su visais studentais dirbu vienodai - ir su dirbančiais, ir su nedirbančiais	Dirbančių studentų kasmet daugėja	Darbas trukdo sėkmingoms studijoms	Įmanoma tiek dirbti, tiek mokytis kokybiškai	Derinant darbą su studijomis nukenčia studentų sveikata	Studentai turėtų tik mokytis, o ne dirbti
Dėstytojo darbo stažas	p=0.805	p=0.348	p=0.153	p=0.014*	p=0.055	p=0.219	p=0.016*
Studijų programos, kurioje dėstytojas dirba, kryptis	p=0.161	p=0.083	p=0.011*	p=0.741	p=0.974	p=0.466	p=0.759
Dirbančių studentų procentas dėstomame dalyje	p=0.216	p=0.751	p=0.173	p=0.206	p=0.777	p=0.526	p=0.506

Nustatyta, kad dėstytojai, kurių darbo stažas yra didesnis nei dešimt metų buvo linkę statistiškai reikšmingai (p=0.014) dažniau sutikti su teiginiu,

jog „darbas trukdo sėkmingoms studijoms“ (vidutinis rangas – 65.17) nei dėstytojai, turintys mažesnę darbo stažą (5 lentelė). Tyrimo rezultatai

atskleidė, kad dėstytojai, kurių darbo stažas yra mažesnis nei penkeri metai, buvo linkę statistiškai reikšmingai dažniau ($p=0.016$) nepritari teiginiui „studentai turėtų tik mokytis, o ne dirbti“ (vidutinis rangas – 46.71) nei didesnę darbo stažą turintys

dėstytojai (5 lentelė). Šie rezultatai rodo, kad didesnę darbo stažą turintys dėstytojai yra linkę labiau manyti, kad darbas trukdo sėkmingoms studijoms, o studentai turėtų teikti prioritetą studijoms, o ne darbui.

5 lentelė. Dėstytojų požiūrio į dirbančius studentus skirtumai priklausomai nuo darbo stažo (N=119)

Požiūrį į dirbančius studentus apibūdinantis teiginiai:	Darbo stažas	N	Vidutinis rangas	Kruskal-Wallis H	p reikšmė
Darbas trukdo sėkmingoms studijoms	iki 5 metų	34	53.46	8.548	0.014*
	nuo 6 iki 10 metų	22	55.30		
	daugiau nei 10 metų	63	65.17		
Studentai turėtų tik mokytis, o ne dirbti	iki 5 metų	34	46.71	8.315	0.016*
	nuo 6 iki 10 metų	22	65.09		
	daugiau nei 10 metų	63	65.40		

Analizuojant dėstytojų požiūrį į dirbančius studentus priklausomai nuo studijų programos, kurioje dirbama, krypties, nustatyta, kad socialinių mokslų krypties studijų programose dirbantys dėstytojai statistiškai reikšmingai ($p=0.011$)

dažniau pritaria teiginiui, jog dirbančių studentų kasmet daugėja (vidutinis rangas – 69.50) lyginant su dėstytojais, dirbančiais sveikatos mokslų studijų krypties programose (vidutinis rangas – 54.43) (6 lentelė).

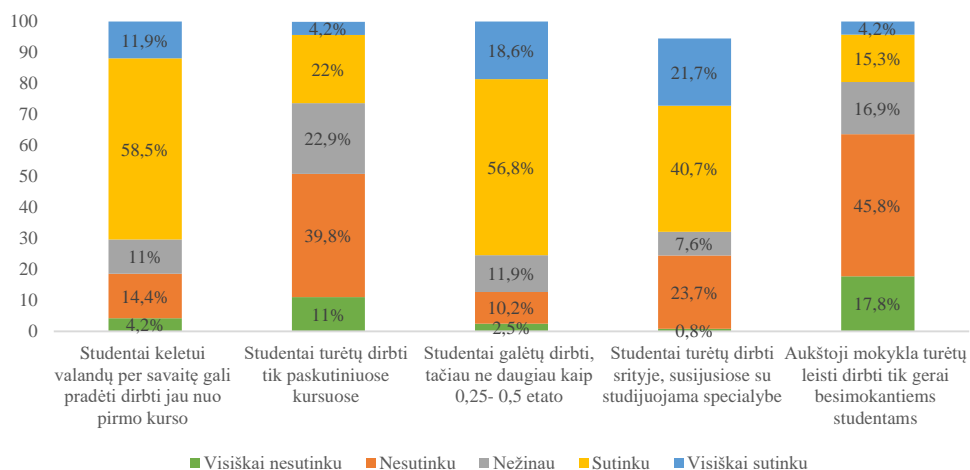
6 lentelė. Dėstytojų požiūrio į dirbančius studentus skirtumai priklausomai nuo studijų programos, kurioje dirbama, krypties (N=119)

Požiūrį į dirbančius studentus apibūdinantis teiginys	Studijų programos, kurioje dirba dėstytojas, kryptis	N	Vidutinis rangas	Mann-Whitney U	p reikšmė
Dirbančių studentų kasmet daugėja	Socialiniai mokslai	44	69.50	-2.551	0.011*
	Sveikatos mokslai	75	54.43		

Dėstytojų požiūris į dirbančių studentų paramos poreikius bei studijų ir darbo derinimo principus

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis tyrime dalyvavusių dėstytojų pritaria teiginiams, kad „studentai keletui valandų per savaitę gali pradėti dirbti nuo pirmo kurso“ (visiškai sutinka – 11,9 proc., sutinka – 58,5 proc.), „studentai galėtų dirbti, tačiau ne daugiau kaip 0.25-0.5 etato“ (visiškai sutinka – 18,6 proc., sutinka – 56,8 proc.), studentai turėtų dirbti srityje, susijusioje su studijuojama specialybe (visiškai sutinka – 21,7 proc., sutinka – 40,7 proc.) (2 pav.). Nustatyta, kad tyrime dalyvavę dėstytojai buvo linkę labiau nesutikti su teiginiais „studentai turėtų dirbti tik paskutiniuose kursuose“ (visiškai nesutinka – 11 proc., nesutinka – 39,8 proc.) ir „aukštoji mokykla turėtų leisti dirbti tik gerai besimokantiems studentams“ (visiškai nesutinka – 17,8 proc., nesutinka – 45,8 proc.) (2 pav.). Tyrimo rezultatai rodo, kad, dėstytojų požiūriu, studentai turėtų laikytis šių studijų ir darbo derinimo principų:

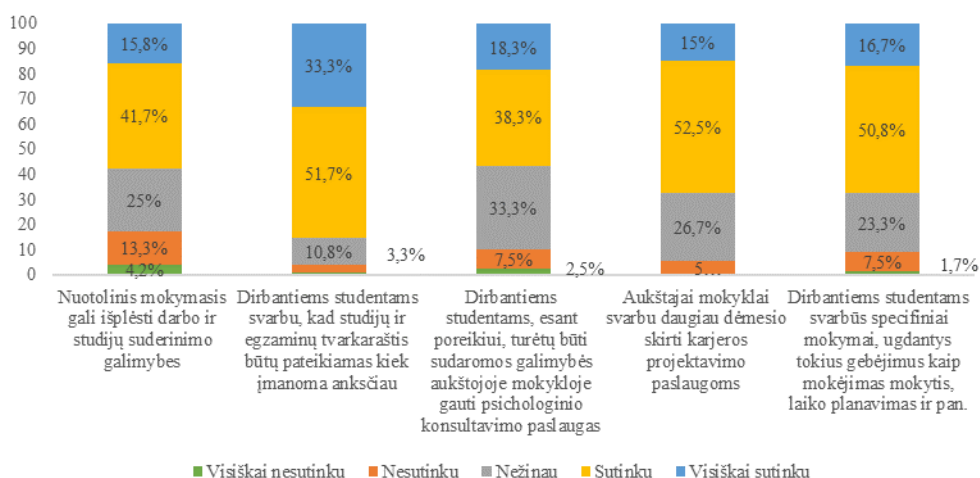
dirbti ne daugiau nei 0.25–0.5 etato bei dirbti su studijuojama specialybe susijusioje srityje. Dėstytojų požiūriu, studijų kursas, kuriame studentai pradeda dirbti ir studentų studijavimo pasiekimai neturi įtakos studentų studijų ir darbo derinimui.

2 pav. Dėstytojų požiūris į studentų studijų ir darbo derinimo principus (N=119)

Dėstytojų požiūriu, dirbantiems studentams yra labai svarbu, kad studijų ir egzaminų tvarkaraštis būtų pateikiamas kiek įmanoma anksčiau (visiškai sutinka – 33,3 proc., sutinka – 51,7 proc.), aukštajai mokyklai svarbu daugiau dėmesio skirti karjeros projektavimo paslaugoms (visiškai sutinka – 15 proc., sutinka – 52,5 proc.), dirbantiems studentams yra svarbūs specifiniai mokymai, ugdatys tokius gebėjimus kaip mokėjimas

mokytis, laiko planavimas ir pan. (visiškai sutinka – 16,7 proc., sutinka – 50,8 proc.) (3 pav.). Tyrimo rezultatai atskleidė, jog dėstytojai kaip svarbias paramos dirbantiems studentams paslaugas įvardijo ir nuotolinio mokymosi galimybes (visiškai sutinka – 15,8 proc., sutinka – 41,7 proc.) bei psichologinio konsultavimo paslaugas (visiškai sutinka – 18,3 proc., sutinka – 38,3 proc.) (3 pav.).

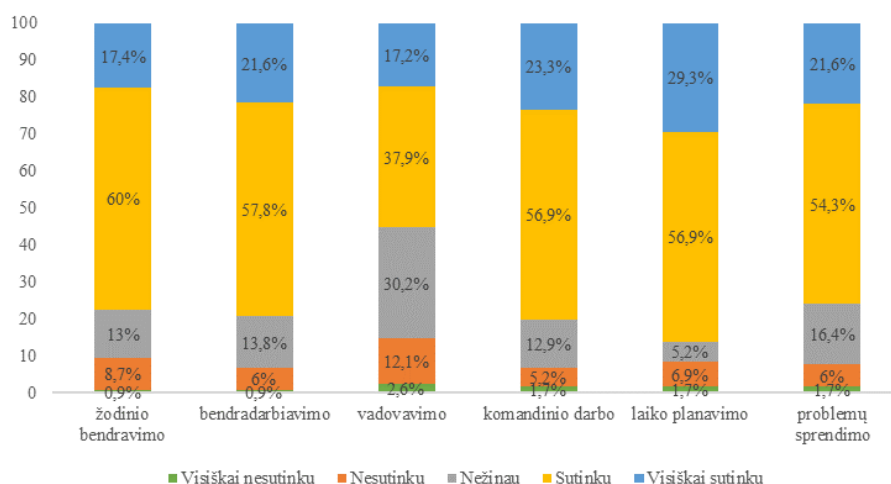

3 pav. Dėstytojų požiūris į dirbančių studentų paramos poreikius (N=119)

Dėstytojų požiūris į dirbančių studentų bendrųjų gebėjimų ugdymą bei jų perspektyvas darbo rinkoje

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis tyrime dalyvavusių dėstytojų pritaria, kad studentai, derinantys darbą su studijomis, ugdo šiuos bendruosius gebėjimus: žodinio bendravimo (visiškai sutinka – 17,4 proc., sutinka – 60 proc.),

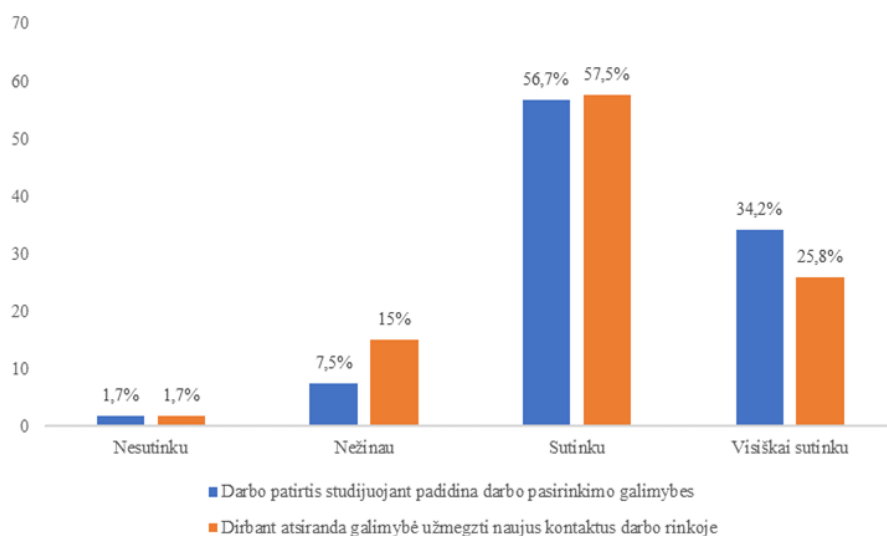
bendradarbiavimo (visiškai sutinka – 21,6 proc., sutinka – 57,8 proc.), komandinio darbo (visiškai sutinka – 23,3 proc., sutinka – 56,9 proc.), laiko planavimo (visiškai sutinka – 29,3 proc., sutinka – 56,9 proc.), problemų sprendimo (visiškai sutinka – 21,6 proc., sutinka – 54,3 proc.) (4 pav.). Šiek tiek mažesnė dalis tyrime dalyvavusių dėstytojų buvo linkę pritari ti teiginiui, kad dirbantys studentai taip pat ugdo ir vadovavimo gebėjimus (visiškai sutinka – 17,2 proc., sutinka – 37,9 proc.) (4 pav.).

4 pav. Dėstytojų požiūris į dirbančių studentų bendrųjų gebėjimų ugdymą (N=119)

Nustatyta, kad didžioji dalis dėstytojų mano, kad darbo patirtis studijuojant padidina darbo pasirinkimo galimybes (visiškai sutinka – 34,2 proc., sutinka – 56,7 proc.) bei dirbant studijų

metu atsiranda galimybė užmegzti naujus kontaktus darbo rinkoje (visiškai sutinka – 25,8 proc., sutinka – 57,5 proc.) (5 pav.).

5 pav. Dėstytojų požiūris į dirbančių studentų perspektyvas darbo rinkoje (N=119)

Išvados

1. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžiosios dalies tyrime dalyvavusių dėstytojų požiūris į dirbančius studentus yra teigiamas, t. y., jie vienodai dirba tiek su dirbančiais, tiek su nedirbančiais studentais, lanksčiai žiūri į dirbančius studentus. Nustatyta, kad didesnę darbo stažą turintys dėstytojai yra linkę dažniau manyti, kad darbas gali trukdyti sėkmingoms studijoms, o studentai turėtų teikti prioritetą studijoms, o ne darbui.
2. Dėstytojų požiūriu, studentai turėtų dirbti ne daugiau nei 0.25–0.5 etato bei dirbti su studijuojama specialybe susijusioje srityje. Didžioji dalis tyrime dalyvavusių dėstytojų mano, kad dirbantiems studentams yra svarbu,

3. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis tyrime dalyvavusių dėstytojų pritaria, kad studentai, derinantys darbą su studijomis, ugdo šiuos bendruosius gebėjimus: žodinio bendravimo, bendradarbiavimo, komandinio darbo, laiko planavimo, problemų sprendimo. Nustatyta, kad didžioji dalis dėstytojų mano, kad darbo patirtis studijuojant padidina darbo pasirinkimo galimybes bei dirbant studijų metu atsiranda galimybė užmegzti naujus kontaktus darbo rinkoje.

Literatūra

1. Devlin, M., R. James, and G. Grigg (2008). Studying and Working: A National Study of Student Finances and Student Engagement. *Tertiary Education and Management* 14 (2): 111–122
2. Hall, R. (2010). The Work-study Relationship: Experiences of Full-time University Students Undertaking Part-time Employment. *Journal of Education and Work* 23 (5): 439–449.
3. Hovdhaugen, E. (2015). Working while studying: the impact of term-time employment on dropout rates. *Journal of Education and Work*, 28(6), 631–651.
4. Lietuvos studentų sąjunga (2018). Socialinės dimensijos tyrimas. Prieiga per internetą: <http://www.lss.lt/wp-content/uploads/2013/01/Soc-dimensijos-tyrimas-0203.pdf>
5. Lukšas, G. (2019). Studijų ir darbinės veiklos derinimas (Master's thesis). Prieiga per internetą: <https://hdl.handle.net/20.500.12259/93413>
6. Masevičiūtė, K., Šaukeckienė, V., & Ozolinčiūtė, E. (2018). EUROSTUDENT VI. Combining Studies and Paid Jobs.
7. Motives and Benefits of Working While Studying (2019). EUROSTUDENT.EU Prieiga per internetą: [https://www.eurostudent.eu/download_files/docum](https://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_INTELLIGENCE_BRIEF_52019.pdf)
8. Neyt, B., Omeij, E., Verhaest, D., & Baert, S. (2017). Does Student Work Really Affect Educational Outcomes? A Review of the Literature. Maastricht: Global Labor Organization (GLO) Discussion Paper No. 121. Prieiga per internetą: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/169354/1/GLO-DP0121.pdf>
9. Pregoner, J. D., Accion, N., Buraquit, D., & Amoguis, A. (2020). The Experiences of working while studying: A phenomenological study of senior high school students.
10. Richardson, M., C. Evans, & Gbadamosi, G. (2009). Funding Full-time Studies through Part-time Work. *Journal of Education and Work* 22 (4): 319–334.
11. Tamulienė, R., Navickienė, L., Jurevičiūtė, P. (2021). Sveikatos mokslų studijų kryptių studentų darbo ir studijų derinimas bei įtaka studijavimo pasiekimų įvertinimams. *Mokslo taikomieji tyrimai Lietuvos kolegijose*, 17 (1), 112-119.
12. Tamulienė, R. (2014). Dirbančių ir nedirbančių studentų paramos poreikių skirtumai: koleginių studijų atvejis. *Mokslo taikomieji tyrimai Lietuvos kolegijose*, 76.

COMPATIBILITY OF WORK AND STUDIES DURING COLLEGIAL STUDIES: LECTURERS' APPROACH

Summary

Research shows that more than half of all higher education students face the need to combine studies and work (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021; Masevičiūtė, Šaukeckienė, & Ozolinčiūtė, 2018). The results of the research on the topic of the compatibility of work and study conducted in Lithuania are mostly based on students' approach (Tamulienė, Navickienė, & Jurevičiūtė, 2021; Masevičiūtė, Šaukeckienė, & Ozolinčiūtė, 2018; Lithuanian Students' Union, 2018; Lukšas, 2019). However, the academic staff are the main participants in the organisation of the study process and quality assurance. Therefore, for a more complex analysis of the coherence between work and studies, it is important to determine lecturers' approaches toward working students.

The study aims to reveal lecturers' opinions on the compatibility of studies and work during collegial studies. The data were collected using an online survey. The target group was the academic staff of Kaunas University of Applied Sciences, Vilnius University of Applied Sciences, and Klaipėda State University of Applied Sciences. 119 members of the academic staff working in the study programmes of health and social sciences participated in the survey. The data were analysed using descriptive statistics and group comparison methods. The study revealed that: First, most of the academic staff have a positive attitude towards working students, i.e., they work flexibly and equally with both working and non-working students. It has been found that the staff with longer work experience are more likely to believe that work may interfere with successful studies, and students should prioritise studies over work. Second, from the point of view of the academic staff, students should work no more than 0.25 - 0.5 full-time positions and in the field related to studies. The majority believe that it is important for working students to know their study and examination timetables as early as possible; higher education institutions should focus more on career planning services; it is important to provide training for working students and develop specific skills such as learning, time planning. Third, most academic staff agree that students who combine work and studies develop the following general skills: oral communication, cooperation, teamwork, time planning, and problem solving. It was found that the majority believe that work experience while studying increases the possibilities for choosing a job and provides an opportunity to make new contacts in the labour market.

Keywords: compatibility of work and studies, academic staff's attitude towards working students, collegial studies.

Informacija apie autorius

dr. Rasa Tamulienė. Kauno kolegijos Medicinos fakulteto docentė. Mokslinių tyrimų kryptys: studijų kokybė, sveikatos priežiūros darbuotojų psichoemocinė sveikata, tarpprofesinis bendradarbiavimas. El. pašto adresas: rasa.tamuliene@go.kauko.lt

dr. Lijana Navickienė. Kauno kolegijos Medicinos fakulteto docentė. Mokslinių tyrimų kryptys: studijų kokybė, profesinė aplinka, visuomenės sveikata. El. pašto adresas: lijana.navickiene@go.kauko.lt